

Sygn. akt I NWW 152/22

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie wniosku A. D.

ukaranej z art. 52 § 2 pkt 1 k.w.

w przedmiocie wyłączenia sędziów Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka, Marka Siwka i Igora Zgolińskiego od orzekania w sprawie o sygn. II KK 99/22, po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 3 listopada 2022 r., na podstawie art. 26 § 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym,

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pierwszego czerwca 2022 r. (data prezentaty) wpłynął do Sądu Najwyższego wniosek A. D. o wyłączenie w trybie art. 41 § 1 i 42 § 1 k.p.k. SSN Antoniego Bojańczyka, SSN Marka Siwka oraz SSN Igora Zgolińskiego, od udziału w sprawie o sygn. II KK 99/22 zawisłej przed Sądem Najwyższym, z uwagi na istnienie okoliczności tego rodzaju, że mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności Sędziów w sprawie.

W uzasadnieniu wniosku wskazano, że wymienieni Sędziowie „powołani zostali na urząd Sędziego Sądu Najwyższego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw” (k. 5). Odwołując się do orzecznictwa sądów krajowych oraz międzynarodowych wnioskodawczyni podkreśliła, że „sędziowie powołani na urząd z rekomendacji wadliwie powołanej

i uwikłanej politycznie nowej KRS również powołani zostali wadliwie i nie mogą nie budzić obaw o swoją niezawisłość i bezstronność” (k. 8).

W piśmie z 13 września 2022 r. (data prezentaty) wnioskodawczyni uzupełniła argumentację dotyczącą „wadliwości powołań sędziowskich z rekomendacji tzw. »neo-KRS«” (k. 31), a także wniosła o skierowanie wniosku do rozpoznania „do innej Izby Sądu Najwyższego niż Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych” (k. 31).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 154 ze zm., dalej: „u.SN”), do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Jednocześnie, stosownie do treści art. 26 § 3 u.SN, wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania.

W przedmiotowej sprawie sformułowany zarzut sprowadza się wyłącznie do kwestii powołania sędziów. Jak wskazano wyżej, ustawa jednoznacznie stanowi, że wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego. Konsekwentnie rozpatrzenie sformułowanego przez A. D. wniosku nie mieści się w granicach formalnych kontroli realizowanej przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 26 § 2 u.SN (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 czerwca 2021 r., I NWW 45/21; 12 maja 2021 r., I NWW 25/21) i należy pozostawić go bez rozpoznania.

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że podstawą do pozostawienia wniosku bez rozpoznania, w oparciu o przepis art. 26 § 3 u.SN, jest sytuacja, w której wniosek nie spełnia warunków konstrukcyjnych (nie podaje okoliczności faktycznych i ich oceny prawnej, uzasadnienia lub uprawdopodobnienia zawartych w nim twierdzeń) lub ma charakter abstrakcyjny, tj. nie odnosi się do konkretnej sprawy lub dotyczy kwestionowania samego statusu sędziego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 maja 2020 r., I NWW 7/20). Do analogicznych wniosków prowadzi również analiza orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: „Trybunał” lub „TSUE”). Trybunał oceniając dopuszczalność wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wielokrotnie podkreślał, że co do zasady należy domniemywać spełnienie przez sąd krajowy wymogów określonych w art. 267 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niezależnie od tego w jakim składzie sędziowskim sąd ten orzeka. Domniemanie to może zostać obalone, jeżeli prawomocne orzeczenie sądowe wydane przez sąd krajowy lub międzynarodowy prowadziło do uznania, że sędzia lub sędziowie orzekający jako sąd nie są sądem niezawisłym, bezstronnym i ustanowionym uprzednio na mocy ustawy w rozumieniu art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w świetle art. 47 akapit drugi Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (z ostatnich zob. wyroki Trybunału z 13 października 2022 r. w sprawach C-355/21 oraz C-698/20). W niniejszej sprawie A. D. nie wskazała ani tym bardziej nie wykazała, aby w stosunku do sędziów należących do składu wyznaczonego do rozpoznania sprawy II KK 99/22 wydano takie prawomocne orzeczenie sądowe.

Jednocześnie, w kontekście przywołanej przez A. D. uchwały połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20), pomijając nawet podstawową okoliczność, że w wyroku z 20 kwietnia 2020 r. (U 2/20), Trybunał Konstytucyjny orzekł o jej niezgodności z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. 2004, nr 90, poz. 864/30 ze zm.), a także art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami

nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz.U. 1993, nr 61, poz. 284 ze zm.), podkreślić należy, że zgodnie z treścią wskazanej uchwały, „[n]ienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”. Wnioskodawczyni, przywołując wskazaną uchwałę, pominęła całkowicie implikacyjny charakter wypowiedzi Sądu Najwyższego, usuwając z niej jej konstytutywny element, czyli rację w postaci „naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności”.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[as]